

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سبقت کمالی

"اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل"

شماره: ۹۵/۳۴۴۳۹۶

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۰/۲۹

دارد

پیوست:

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود.

باسلام؛

احتراماً، بدین وسیله به استحضار می‌رساند به استناد تبصره ذیل ماده (۶۶) «آیین‌نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی» مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیأت محترم وزیران و با هدف روزآمد نمودن و متناسب و هماهنگ ساختن ضوابط و مقررات ناظر بر نحوه و شرایط صدور مجوز انجام عملیات ارزی برای بانک‌ها اعم از دولتی و غیردولتی و مؤسسات اعتباری غیربانکی با اقتضانات و شرایط جدید، «دستورالعمل نحوه صدور اجازه‌نامه عملیات ارزی مؤسسات اعتباری» در بیست و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۳ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مطرح و مورد تصویب قرار گرفت که مزید استحضار نسخه‌ای از آن به پیوست ایفاد می‌گردد.

در پایان ضمن اعلام این که از تاریخ ابلاغ این بخشنامه، ضوابط ناظر بر نحوه اخذ مجوزهای عملیات ارزی بانک‌های غیردولتی موضوع بخشنامه شماره م/۱۰۹۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۲ (تصویر پیوست) منسوخ می‌شود، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع به واحدهای ذی‌ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت گردد. /۳۱۳۲۷۵۶

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

عبدالمهدی ارجمندنژاد

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل نحوه صدور اجازه نامه عملیات ارزی

مؤسسات اعتباری

دی ماه ۱۳۹۵

«دستورالعمل نحوه صدور اجازه نامه عملیات ارزی مؤسسات اعتباری»

مقدمه:

به استناد بند (ب) ماده (۱۱) «قانون پولی و بانکی کشور» و تبصره ذیل ماده (۶۶) «آیین نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی»، دستورالعمل نحوه صدور اجازه نامه عملیات ارزی مؤسسات اعتباری که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح زیر تدوین می شود:

ماده ۱- گستره شمول تعاریف ذیل منحصرأ محدود به این دستورالعمل است:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می باشد.

۱-۳- ضوابط ارزی: مجموعه مقررات، آیین نامه ها، دستورالعمل ها و بخشنامه های ارزی ابلاغی توسط حوزه ارزی بانک مرکزی.

۱-۴- اجازه نامه عملیات ارزی: موافقت کتبی بانک مرکزی با انجام عملیات ارزی توسط مؤسسه اعتباری مطابق با مفاد این دستورالعمل.

۱-۵- مؤسسه اعتباری خارجی: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که در خارج از ایران تأسیس شده و تحت نظارت مرجع نظارت بانکی کشور متبوع خویش به عملیات بانکی اشتغال دارد.

۱-۶- مرجع نظارتی: مقام مسئول ناظر بر مؤسسات اعتباری در کشور متبوع مؤسسه اعتباری خارجی.

۱-۷- اداره مجوزهای بانکی: اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی؛

۱-۸- کمیسیون مقررات و نظارت: کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۱-۹- سامانه ارزی: مجموعه سامانه ها و پایگاه های اطلاعاتی معرفی شده توسط بانک مرکزی نظیر پورتال ارزی، سیستم ثبت معاملات ارزی (ITRS) و سنا.

ماده ۲- انجام عملیات ارزی موضوع این دستورالعمل توسط مؤسسه اعتباری صرفاً پس از اخذ اجازه نامه عملیات ارزی و با رعایت قوانین و مقررات ذی ربط از جمله ضوابط ارزی و همچنین مصوبات شورای پول و اعتبار و دستورات و بخشنامه های بانک مرکزی امکان پذیر می باشد.

ماده ۳- اجازه نامه عملیات ارزی مؤسسه اعتباری طی سه مرحله و طبق مفاد این دستورالعمل صادر می شود.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری مجاز به انجام عملیات ارزی در هریک از مراحل اول، دوم و سوم به شرح ذیل

می باشد:

۴-۱- مرحله اول:

۴-۱-۱- خرید، فروش، نقل و انتقال ارز؛

۴-۱-۲- عملیات مربوط به حواله های وارده و صادره ارزی داخل کشور؛

۴-۲- مرحله دوم:

۴-۲-۱- افتتاح حساب های قرض الحسنه جاری و پس انداز، سرمایه گذاری مدت دار؛

۴-۲-۲- اعطای انواع تسهیلات؛

۴-۲-۳- صدور گواهی سپرده عام و خاص؛

۴-۲-۴- عملیات مربوط به اعتبار اسنادی وارداتی و صادراتی؛

۴-۲-۵- عملیات مربوط به بروات اسنادی وارداتی و صادراتی؛

۴-۲-۶- صدور انواع ضمانت نامه ها؛

۴-۲-۷- سرمایه گذاری در انواع اوراق بهادار؛

۴-۲-۸- ایجاد و برقراری روابط کارگزاری با مؤسسات اعتباری خارجی پس از انجام

بررسی های لازم در خصوص وضعیت اعتباری مؤسسات مذکور؛

۴-۲-۹- عملیات مربوط به حواله های وارده و صادره ارزی خارج کشور؛

۴-۲-۱۰- خدمات مربوط به وجوه اداره شده؛

۴-۲-۱۱- انجام سفارشات مستمر مشتریان (دستور پرداخت مستمر).

۴-۳- مرحله سوم:

۴-۳-۱- انعقاد قراردادهای ریفاینانس و فاینانس؛

۴-۳-۲- عضویت در بازارهای بین بانکی ارزی؛

۴-۳-۳- انتشار و فروش اوراق بهادار نظیر اوراق مشارکت و صکوک؛

۴-۳-۴- سایر عملیات ارزی که در مراحل اول و دوم پیش بینی نشده است.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری می تواند حداقل شش ماه پس از تاریخ رسمی شروع به فعالیت اعلامی به بانک

مرکزی، درخواست خود مبنی بر اخذ اجازه نامه عملیات ارزی مرحله اول که به امضای مدیرعامل

رسیده را به همراه برنامه عملیاتی و سایر مدارک و مستندات لازم که فهرست آن توسط اداره

مجوزهای بانکی اعلام می شود و تمامی آن ها ممههور به مهر مؤسسه اعتباری می باشد، به اداره مذکور

ارایه نماید.

ماده ۶- مؤسسه اعتباری موظف است، حداقل موارد زیر را در برنامه عملیاتی خود درج نماید:

- ۱-۶- راهبردها و اهداف انجام عملیات ارزی؛
- ۲-۶- سیاست‌ها و برنامه‌ها در خصوص نحوه تجهیز و تخصیص منابع ارزی طی سه سال آتی؛
- ۳-۶- سیاست‌های بازاریابی مرتبط با عملیات ارزی؛
- ۴-۶- برآورد درآمد، هزینه و سودآوری عملیات ارزی طی سه سال آتی؛
- ۵-۶- سیاست‌های مدیریت ریسک ارزی؛
- ۶-۶- سازوکارهای لازم و ضروری برای انجام عملیات ارزی نظیر اتصال به سیستم سویفت؛
- ۷-۶- سیاست‌ها و راهبردهای بانکداری الکترونیک در زمینه عملیات ارزی؛
- ۸-۶- ساختار سازمانی با ذکر عناوین واحدهای سازمانی مسئول انجام عملیات ارزی، شرح وظایف آن‌ها، روش‌های انجام کار، نحوه ارتباط، تبادل و گردش اطلاعات مابین آن‌ها، حدود اختیارات و مسئولیت‌های رده‌های مختلف مدیریتی و همچنین تعداد و کیفیت کارکنان واحدهای مزبور؛
- ۹-۶- سیاست‌ها و اقدامات در خصوص ایجاد نظام کنترل داخلی ذی‌ربط؛
- ۱۰-۶- تجهیزات رایانه‌ای اعم از سخت‌افزار و نرم‌افزار.

ماده ۷- اداره مجوزهای بانکی پس از دریافت تمامی مدارک لازم نسبت به استعلام؛ از اداره مبارزه با پولشویی در خصوص وجود واحد تطبیق در مؤسسه اعتباری و رعایت موارد مربوط به پولشویی، تأمین مالی تروریسم و سایر موارد مرتبط و از ادارات نظارتی ذی‌ربط در ارتباط با انطباق عملکرد مؤسسه اعتباری با الزامات قانونی و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی و نیز تأیید برنامه عملیاتی، اقدام می‌کند.

ماده ۸- اداره مجوزهای بانکی پس از اخذ نظرات ادارات مبارزه با پولشویی و نظارتی ذی‌ربط، مراتب را جهت اتخاذ تصمیم به معاون نظارت بانک مرکزی ارسال می‌دارد.

ماده ۹- اداره مجوزهای بانکی پس از اخذ تأییدیه معاون نظارت بانک مرکزی مبنی بر صدور اجازه‌نامه عملیات ارزی مرحله اول، نسبت به صدور اجازه‌نامه مذکور که به امضای مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی و مدیر اداره مجوزهای بانکی رسیده است، اقدام و رونوشتی از آن را برای اعضای هیأت عامل بانک مرکزی ارسال می‌کند.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری می‌تواند حداقل یک سال پس از صدور اجازه‌نامه عملیات ارزی مرحله اول، درخواست خود مبنی بر اخذ اجازه‌نامه عملیات ارزی مرحله دوم که به امضای مدیر عامل رسیده را به همراه برنامه عملیاتی به روز شده و سایر مدارک و مستندات مورد نیاز که فهرست آن توسط اداره مجوزهای بانکی اعلام می‌شود و تمامی آن‌ها ممه‌ور به مهر مؤسسه اعتباری می‌باشد، به اداره مذکور ارایه نماید.

ماده ۱۱- اداره مجوزهای بانکی پس از دریافت تمامی مدارک لازم نسبت به استعلام؛ از اداره مبارزه با پولشویی در خصوص رعایت موارد مرتبط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و از ادارات نظارتی ذی ربط به جهت انطباق عملکرد مؤسسه اعتباری با الزامات قانونی و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی و نیز مناسب بودن عملکرد مؤسسه اعتباری در زمینه انجام عملیات ارزی و تأیید برنامه عملیاتی به روز شده اقدام می کند.

ماده ۱۲- اداره مجوزهای بانکی پس از اخذ نظرات ادارات مبارزه با پولشویی و نظارتی ذی ربط، مراتب را جهت اتخاذ تصمیم به معاون نظارت بانک مرکزی ارسال می دارد.

ماده ۱۳- اداره مجوزهای بانکی پس از اخذ تأییدیه معاون نظارت بانک مرکزی مبنی بر صدور اجازه نامه عملیات ارزی مرحله دوم، نسبت به صدور اجازه نامه مذکور که به امضای مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی و مدیر اداره مجوزهای بانکی رسیده است، اقدام و رونوشتی از آن را برای اعضای هیأت عامل بانک مرکزی ارسال می کند.

ماده ۱۴- مؤسسه اعتباری می تواند حداقل شش ماه پس از صدور اجازه نامه عملیات ارزی مرحله دوم، درخواست خود مبنی بر اخذ اجازه نامه عملیات ارزی مرحله سوم که به امضای مدیرعامل رسیده را به همراه برنامه عملیاتی به روز شده و سایر مدارک و مستندات مورد نیاز که فهرست آن توسط اداره مجوزهای بانکی اعلام می شود و تمامی آن ها ممههور به مهر مؤسسه اعتباری می باشد، به اداره مذکور ارائه نماید.

ماده ۱۵- اداره مجوزهای بانکی پس از دریافت تمامی مدارک لازم نسبت به استعلام؛ از اداره مبارزه با پولشویی در خصوص رعایت موارد مرتبط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و از ادارات نظارتی ذی ربط به جهت انطباق عملکرد مؤسسه اعتباری با الزامات قانونی و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی و نیز مناسب بودن عملکرد مؤسسه اعتباری در زمینه انجام عملیات ارزی و تأیید برنامه عملیاتی به روز شده اقدام می کند.

ماده ۱۶- اداره مجوزهای بانکی پس از اخذ نظرات ادارات مبارزه با پولشویی و نظارتی ذی ربط، مراتب را جهت اتخاذ تصمیم به معاون نظارت بانک مرکزی ارسال می دارد.

ماده ۱۷- اداره مجوزهای بانکی پس از اخذ تأییدیه معاون نظارت بانک مرکزی مبنی بر صدور اجازه نامه عملیات ارزی مرحله سوم، نسبت به صدور اجازه نامه مذکور که به امضای مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی و مدیر اداره مجوزهای بانکی رسیده است، اقدام و رونوشتی از آن را برای اعضای هیأت عامل بانک مرکزی ارسال می کند.

ماده ۱۸- در شرایط خاص، حداقل زمان‌های مقرر در مواد ۵، ۱۰ و ۱۴ منوط به تأیید ادارات نظارتی مربوط مبنی بر برخورداری مؤسسه اعتباری از شرایط لازم و موافقت معاون نظارت بانک مرکزی، قابل کاهش است.

ماده ۱۹- مؤسسه اعتباری موظف است، اطلاعات مربوط به عملیات ارزی خود را حسب مورد در سامانه ارزی درج نماید.

ماده ۲۰- مؤسسه اعتباری که قبل از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مجوز عملیات ارزی مرحله سوم را مطابق مفاد بخشنامه شماره م/۱۰۹۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۲ بانک مرکزی اخذ نموده است، مجاز به انجام تمامی عملیات ارزی موضوع مراحل اول، دوم و سوم مندرج در ماده (۴) این دستورالعمل بوده و اخذ اجازه‌نامه عملیات ارزی مجدد مورد نیاز نمی‌باشد.

ماده ۲۱- مؤسسه اعتباری که قبل از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مجوز عملیات ارزی مرحله اول و یا دوم را دریافت نموده، صرفاً مجاز به انجام عملیات ارزی مرحله اول و یا مرحله دوم -حسب مورد- در چارچوب مفاد بخشنامه شماره م/۱۰۹۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۲ بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۲۲- تخلف از مفاد این دستورالعمل، منجر به اعمال مجازات‌های انتظامی موضوع ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور مصوب تیرماه ۱۳۵۱ می‌شود.

ماده ۲۳- از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مقررات مغایر با آن از جمله بخشنامه شماره م/۱۰۹۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۲ بانک مرکزی منسوخ اعلام می‌شود.

این دستورالعمل در ۲۳ ماده در بیست و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۸/۲۳ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.